

KRYTERIA OCENIANIA

**z katechezy w zakresie klasy V szkoły podstawowej
do programu nr AZ-2-01/18
i podręcznika nr AZ-21-01/18-RA-2/20
„Bóg poszukuje człowieka”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
I. Pragnienie człowieka		
Uczeń: - definiuje terminy: „dar”, „wiara” - wyjaśnia, czym jest nadzieja, - wyjaśnia pojęcie „wspólnota”.	Uczeń: - wybiera sposoby okazywania wdzięczności Bogu za Jego miłość (A.1.3), - charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka CE.1.1),	Uczeń: - proponuje sposoby troski o rozwój wiary, - wnioskuję, że aby osiągnąć szczęście wieczne należy przestrzegać przykazań, - objaśnia, w jaki sposób należy dbać o rozwój wiary, - wskazuje na odpowiedzialność za pełnienie czynów miłości, - przedstawia, na czym polega kultura uczestnictwa w życiu różnych wspólnot - Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej, rówieśniczej (E.1.2), - przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot (E.1.2), - wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w różnych grupach wspólnotach (E. 1.5).
II. Biblia źródłem odkrywania tajemnicy Boga		
Uczeń: - wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne (A.2.2), - wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), - wskazuje prawidłowo: tytuł, rozdział i werset w perykopie biblijnej (A.9.5).	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie wiary w Boga (A.2.1), - określa wiarę jako łaskę - dar otrzymany od Boga (A.3.1), - charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), - rozróżnia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3).	Uczeń: - wskazuje relacje między wiarą i wiedzą (A.2.1), - uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), - wyjaśnia, że Bóg objawia się w słowie (Piśmie Świętym) (A.5.1), - wymienia gatunki literackie w Biblii - przypowieść, list, hymn (A.9.5), - wymienia Księgi Nowego Testamentu (A.9.3), - wymienia skróty niektórych ksiąg biblijnych (A.9.6).
III. Bóg objawiający siebie w dziele stworzenia		
Uczeń: - podaje, że Bóg jest Stwórcą nieba i ziemi (A.7), - wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowiek może poznać Boga przez dzieła stworzenia (A.5.1), - wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre (C.1.1).	Uczeń: - wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka (A.10.5), - wyjaśnia pojęcia: błogosławieństwo, wolna wola (A.7.3; A.11.3), - przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: grzech pierwszych ludzi (A.11.1), - wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), - definiuje słowo: „pycha” - wybiera sposoby okazywania miłości Bogu (A.13.16).	Uczeń: - formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia Boga Stwórcy, w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami (D.2.4), - wyjaśnia pojęcia: grzech pierworodny Protoewangelia (A.7.3; A.11.2; A.11.3), - omawia, czym jest modlitwa i uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.1; D.1.2), - opisuje działalność złego ducha i wskazuje na zagrożenie potępieniem (A.7.5).

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: - wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia (A.1.5), - omawia różnice między prawdziwym szczęściem a przyjemnością (A.1.5), - nazywa zbawienie prawdziwym szczęściem., - wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w różnych grupach wspólnotach (E. 1.5).	Uczeń: - podaje, że szczęście to pierwotny zamysł Boga względem człowieka, - wskazuje na związek wiary z nadzieją i miłością (A.1.3), - podaje przykłady świadków wiary (E. 1.8).
Uczeń: - przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), - definiuje pojęcia: Objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego (A.10.1), - podaje zasady korzystania z Pisma Świętego, - wymienia skróty niektórych ksiąg biblijnych (A.9.6).	Uczeń: - podaje zasady interpretacji Starego i Nowego Testamentu (A.9).
Uczeń: - wskazuje przyczyny nieszczęść i zła (A.7.4; C.1.5), - przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: dzieje Kaina i Abła (A.11.1; A.11.2), - przedstawia skutki dobra i zła (grzechu) (C.1.4), - przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: dzieje Noego (A.11.1;A.11.2), - streszcza tekst biblijny o budowie wieży Babel (A.7), - streszcza biblijny opis ofiary Abrahama (A.11.4), - podaje treść obietnicy danej Abrahamowi (A.11.1), - przytacza biblijne opowiadanie dotyczące snu Jakuba (A.11.1), - opowiada o powołaniu Jakuba przez Boga (A.11.4), - charakteryzuje postać Józefa (A.11.5), - opowiada historię proroka Jonasza (A.11.1).	Uczeń: - wskazuje przyczyny zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga (A.7.4; C.1.2).

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
IV. Bóg wierny danym obietnicom prowadzi swój lud		
Uczeń: - wymienia najważniejsze przy- mioty Boga (A.5.2).	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego powinniśmy powierzyć swoje życie Panu Bogu, - wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), - wyjaśnia pojęcie: Pascha (A.11.3).	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie: przymierze (A.11.3), - nazywa Abrahama ojcem wierzących, - wyjaśnia pojęcie: Patriarcha (A.11.3), - proponuje sposoby troski o rozwój wiary, - ocenia postawę Abrahama wobec Boga, - wyjaśnia pojęcie: Opatrzność Boża (A.11.3), - streszcza historię Józefa, syna Jakuba (A.11.1).
V. Jezus nowym Mojżeszem i obiecanym Mesjaszem		
Uczeń: - wyjaśnia pojęcie przypowieść oraz wskazuje na struk- turę przypowieści (A.11.3).	Uczeń: - przytacza przypowieść o siewcy (A.10).	Uczeń: - wyjaśnia pojęcia: Wcielenie i Odkupienie (A.13.10), - omawia przypowieść o robotnikach w winnicy (A.13.13), - omawia przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), - omawia przypowieść o talentach (A.13.13), - wyjaśnia zbawczy sens męki i śmierci Jezusa Chry- stusa (A.13.9), - wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odku- pienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10).
VI. Kościół Jezusa Chrystus		
Uczeń: - podaje, jak powstał Kościół (E.2).	Uczeń: - podaje, że Jezus założył Kościół, wybrał Dwunastu (E.2), - podaje, że Kościół jest konieczny do zbawienia (E.2), - podaje, że Kościół jest misyjny (pojęcie: misjonarz) (E.2), - wybiera sposób zaan- gażowania się w sprawy misji, - opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła (E.2.7), - podaje, że Kościół jest wiarygodny i konieczny do zbawienia (E.2), - nazywa św. Pawła Apostołem Narodów.	Uczeń: - przytacza biblijne obrazy Kościoła (E.2), - podaje argumenty za tym, że w Kościele katolickim w pełni obecny jest Kościół Chrystusowy (np. sukcesja) (E.2.9), - wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz (E.2.8), - wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, dogmat, sobór, synod biskupów, konferen- cja episkopatu (E.2.8), - podaje, jaką rolę odgrywa św. Piotr w Kościele (E.2), - wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych czasów apostolskich: św. Piotr (A.11.4; E.2.1), - wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych czasów apostolskich: św. Szczepan (A.11.4; E.2.1), - uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.3.11), - podaje, jaką rolę odegrał św. Szczepan w Kościele (E.2), - podaje, jaką rolę odegrał św. Paweł w Kościele (E.2), - wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych czasów apostolskich: św. Paweł (A.11.4; E.2.1), - podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E. 1.8), - podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej i parafialnej (E.2.12), - przytacza przykazania kościelne (E.2), - uzasadnia potrzebę przestrzegania przykazań kościelnych.

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: - przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka (A.11.1).	Uczeń: - dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Starego Testamentu (A.13.16), - zna dzieje Izaaka (D.I).
Uczeń: - wymienia sposoby Bożego objawienia (stworzenie, słowo Boże, Jezus Chrystus) (A.5), - wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o Królestwie Bożym (A.13.7), - wymienia najważniejsze przymioty Boga: Bóg Ojciec miłosierny (A.5.2), - przedstawia podstawowe fakty z życia Jezusa Chrystusa (A.13.3), - opisuje miłość Boga do człowieka objawioną w męce i śmierci Jezusa Chrystusa (A.5.3), - wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa (A.13.9).	Uczeń: - w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), - omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4).
Uczeń: - omawia etapy powstawania Kościoła (E.2.1), - charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła (E.2.2), - wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia (E.2.3), - podaje przymioty Kościoła (E.2), - podaje, jaka jest struktura i ustrój Kościoła (E.2), - dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu (A.13.16), - uzasadnia wartość świadectwa wiary (Święty Piotr) w różnych sytuacjach życiowych (E.3.11), - podaje strukturę i ustrój Kościoła (pojęcia: biskup, diecezja, parafia, proboszcz) (E.2), - wymienia pięć przykazań kościelnych i omawia ich znaczenie (E.2.11).	Uczeń: - określa, na czym polega współpraca w budowaniu Kościoła, - identyfikuje historię Kościoła z pielgrzymką wspólnoty wierzących - „my” w historii zbawienia (E.3), - na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i człowieka (E.3.1; E.3.II), - uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia (E.3.1; E.3.11).

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA Dобра
VII. Historia zbawienia w Kościele pierwotnym oraz w starożytności i w średniowieczu		
Uczeń: - definiuje Kościół jako boską i ludzką rzeczywistość (E.3).	Uczeń: - podaje, że Kościół przyczynia się do rozprzestrzeniania Ewangelii (E.3), - podaje, że Kościół odegrał ogromną rolę w życiu narodu polskiego (E.5), - podaje, że Kościół odegrał ogromną rolę w dziedzinie nauki, sztuki, życia codziennego (E.3).	Uczeń: - opowiada o prześladowaniu chrześcijan (E.3.2), - przytacza historię św. Wojciecha (E.5), - opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce (E.5.1), - przytacza okoliczności chrztu Polski (E.5), - przytacza działalność św. Cyryla i św. Metodego (E.3), - przytacza działalność św. Benedykta i rolę benedyktynów (E.4), - podaje, jaką rolę odegrały zakony w Kościele (św. Dominik, św. Franciszek) (E.3.4), - wyjaśnia, czym był tzw. spór o św. Stanisława (E.5.3), - podaje, jaką rolę w życiu narodu polskiego odegrał św. Stanisław (E.5), - podaje, jaką rolę w życiu narodu polskiego odegrała św. Jadwiga Królowa (E.5), - streszcza życie chrześcijan w czasach jagiellońskich (E.5.4).
VIII. Bóg obecny w życiu swego ludu - rok liturgiczny		
Uczeń: - wierzy w zmartwychwstanie umarłych (A.8a).	Uczeń: - podaje, że św. Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży, - identyfikuje różaniec z wzywaniem i bliskością Matki (D.5), - uzasadnia religijny wymiar okresu: Adwentu, - wyraża wdzięczność za miłość Boga (B.2.b), - wylicza nabożeństwa odprawiane w Wielkim Poście (B 2.3).	Uczeń: - podaje sens, przesłanie i liturgię święta św. Stanisława Kostki (B.2), - wymienia i opisuje święto św. Stanisława Kostki (B.2.2; E.5.8), - stwierdza, że św. Stanisław Kostka jest wzorem w realizacji powołania do świętości, - wymienia i opisuje miesiące i święta maryjne (B.2.2; E.5.8), - podaje sens, przesłanie i liturgie nabożeństwa różańcowego (B.2), - podaje, że tajemnice różańca świętego są streszczeniem najważniejszych wydarzeń z życia Jezusa i Maryi, - omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w Adwencie (B.2.3), - zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), - podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów: Adwent (A.8; B.2), - podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego - Boże Narodzenie (A.13; B.2), - podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2) - Wielki Post (B.2; D.1), - wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus przyjął mękę i śmierć na krzyżu (D.1),

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób pierwsi chrześcijanie realizowali naukę Chrystusa, - stwierdza, że pierwsze wspólnoty chrześcijańskie są wzorem wypełniania zadań Kościoła, - przedstawia misję św. Wojciecha dla historii Polski (E.5.2), - przedstawia misję św. Wojciecha i znaczenie chrztu dla historii Polski (E.5.2), - opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego (E.4.1), - przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni (E.3.3), - przytacza smutne karty historii Kościoła; podziały i wojny krzyżowe (E.4), - wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i człowieka (E.3.1), - przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie oraz znaczenie tych zakonów dzisiaj (E.3.3), - wskazuje jaką rolę odegrała Święta Królowa Jadwiga w dziejach Polski i Kościoła (E.5.4).	Uczeń: - wskazuje miejsca prześladowań współczesnych chrześcijan, - opierając się na omawianych postaciach świętych i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), - opierając się na omawianych postaciach świętych i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), - objaśnia różnice i podobieństwa pomiędzy katolicyzmem i prawosławiem (E.2.5).
Uczeń: - przytacza bibliografię św. Stanisława Kostki (E.5), - uzasadnia religijny wymiar święta, - przytacza motto życiowe św. Stanisława Kostki: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony”, - wymienia tajemnice różańca świętego, - podaje zbawczy sens obchodów roku liturgicznego (struktura i znaczenie roku liturgicznego) (B.1; B.2), - uzasadnia religijny wymiar uroczystości Narodzenia Pańskiego, - wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie (B.2.2; E.5.8), - charakteryzuje Wielki Post w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), - opowiada o wydarzeniach z Drogi krzyżowej Pana Jezusa (A.10.5), - wymienia stacje Drogi krzyżowej (B.2.3), - omawia liturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych (B.2.3), - uzasadnia religijny wymiar Wielkiego Postu (B.2.3), - uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, - uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zesłania Ducha Świętego (A.14; B.2),	Uczeń: - ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), - wyjaśnia, dlaczego Maryję nazywamy nauczycielką życia Jezusa, - charakteryzuje tajemnice różańca świętego, - charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1).

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA Dобра
		- podaje sens, przesłanie i liturgię Triduum Paschalnego (B.2; A.6), - podaje sens obchodów roku liturgicznego - Wielkanoc (A.13; B.2), - podaje sens, przesłanie i liturgię uroczystości Zesłania Ducha Świętego (A14; B.2), - podaje sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego - Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (A.13; B.2; B.13), - podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego - Najświętszego Serca Pana Jezusa (dziewięć pierwszych piątków miesiąca) (B.2).

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Bożego Ciała [A.14; B.2), - uzasadnia religijny wymiar uroczystości i charakteryzuje istotę kultu Serca Pana Jezusa [A.14; B.2).	